

మిస్టర్ పతి!

“అమ్మా! .... అయ్యో .... అమ్మా!” కేకలు పెడుతూ అరుస్తున్నాడు వాడు.

“నీయవ్వ! కొట్టి కొట్టి నా నేతులు నొత్తున్నాయ్ కానీ, నీకు బుద్ధిరాదు గదరా, గాడిదకొడకా!” మరోసారి బాదింది లచ్చి.

ఈ హృదయవిదారకమైన దృశ్యం చూసి కరిగిపోయాడు బి. బి. పతి, ఐ. ఏ. ఎస్.

“డ్రైవర్! కారాపు” అరిచాడు పిడుగు పడ్డట్టుగా.

డ్రైవర్ సడన్ బ్రేకు వెయ్యడంతో కారు కాస్త అటూ ఇటూ కదిలి ఆగింది.

“అమ్మా! ఆ పిల్లాడిని ఎందుకలా కొడుతున్నావ్?” అడిగాడు కారులో నుంచే పతి.

లచ్చి ఆశ్చర్యంగా అతనికేసి చూసింది. నొక్కునొక్కుల క్రాపూ, తీరైన కన్నూ ముక్కు తీరూ, రంగు నలువైనా కళైన మొహం. ఎవరో పెద్ద మనిషిలా ఉన్నాడు అనుకుంటూ, నోటమాటరాక ముంగిలా వుండిపోయింది. ఆ పిల్లాడు ఏడుపుస్తాయి తగ్గించాడే కానీ మానలేదు. దెబ్బలు తగిలినచోట చేత్తో రాసుకుంటూ కారులో వున్న అతణ్ణి చూస్తూ.

మాట్లాడకుండా నుంచున్న ఆమెని చూస్తూ “అలా కొట్టొచ్చా?” అన్నాడు పతి. అప్పటికి తేరుకుంది ఆమె షాక్ లోనుంచి. “నా పిల్లాడు, నా ఇష్టం. కొట్టుకుంటాను, సంపుకుంటాను. మధ్యలో మీరెవరు? ఆయిగా కారులో కూకుండి కొట్టొచ్చా తిట్టొచ్చా అని నీతులు నెబుతావున్నారు. కట్టాలంటే దొరబాబులు

మీకేం తెలుతాయి? కాలేకడుపులు మాకు తెలుతాయి." మనసులో వున్న బాధంతా వెళ్ళబోసుకుంది లచ్చి.

పతి కారు దిగాడు. కళ్ళతోడు సవరించుకున్నాడు.

"మాడమ్మా, నీ పేరేమిటి?" అడిగాడు శాంతంగా.

"లచ్చి. అయినా నాపేరుతో మీకేం పని? మల్లా ఎలక్కస్తు గిన్నా ఒత్తన్నాయా ఏంటి? ఇంత ప్రేమగా మా గుడిసీకాడ కారాపి మాట్లాడతా వున్నారు!" చేతులు తిప్పకుంటూ అంది లచ్చి.

పతి నవ్వాడు.

"బాబూ, నీ పేరేంటి?" పిల్లాడి కేసి చూసి నవ్వుతూ అడిగాడు. వాడు ఏడుపుమాని కళ్ళు తుడుచుకుంటూ "బిచ్చమయ్య" అన్నాడు.

పతి ఉలిక్కిపడ్డాడు. వెంటనే తేరుకుని "మీ అమ్మ నిన్ను ఎందుక్కొడు తోంది? అల్లరిచేశావా?" బుజ్జగిస్తూ అడిగాడు.

ఎన్నడూ అంతటి ప్రేమని చవిచూడని ఆ పిల్లాడు ఆశ్చర్యంగా అతని కేసి చూస్తూ "ఇయ్యాల పనికి పోనన్నానని కొద్దన్నది" అన్నాడు అమాయకంగా. పతి గుండె క్షణం క్షణం కరిగి నీరవుతోంది.

"పనికి ఎందుకు పోనన్నావ్?" మళ్ళీ అడిగాడు పతి.

వాడు మాట్లాడలేదు. మౌనంగా నుంచున్నాడు తలొంచుకుని.

"ఇస్కోలికి పోతడట! ఆడ ఒ గిలాస పాలు బోస్తరు తాగిరానీకి. ఏందంటే సదువుకుంటన్నా అంటడు పోరగాడు. పాలు పాడుగాను. ఒక్క గిలాస తాగితే అయిపోతదా? పనికిబోతే నాలూపాలొత్తాయ్. ఈ ఇస్కోల్లో పాలిచ్చి మా పానాలు తీత్తండ్రు." స్కూలుని తిట్టిపోసింది లచ్చి. జేబులోంచి కర్చిపు తీసి కళ్ళు తుడుచుకున్నాడు మిస్టర్ బి. బి. పతి, ఐ. ఏ. ఎస్. అతని హ్యాయదం కరిగి, నీరు కారుతోంది.

"లచ్చీ! మీ బాబుని మా ఇంట్లో పనికి పెడతావా? నీకు కావలసిన జీతం ఇస్తాను. వాడి అవసరాలు నేను చూసుకుంటాను." అడిగాడు పతి.

లచ్చి నోరు తెరిచి చూసింది అతనివంక.

"మీ ఇల్లెక్కడ?" అడిగింది కాస్సేపటికి

"ఇక్కడ నుంచి రెండు సందుల అవతల, రామాలయం దగ్గర."

"ఏం పని నెయ్యాలేదీ?"

"ఏవో చిన్న చిన్న పనులు. అమ్మగారి చేతికిండుండాలి. మాకోచిన్న బాబున్నాడు. వాడితో ఆడుకోవాలి."

"మరి మావోడికి రోజూ నాలూపాలోతాయ్. మరిగాండే...."ననీగింది లచ్చి.

"చెప్పు ఎంత కావాలో."

"మీ ఇట్టం! మీరే ఆలోసించి చెప్పండి."

"రోజూకి నాలుగు రూపాయలంటే నెలకి నూటా ఇరవై రూపాయలు. నేను నెలకి నూటాయాబై ఇస్తాను. నీకిష్టమేనా?"

అమాంతం లచ్చి అతని కాళ్ళమీద పడిపోయింది.

"లేమ్మా లే!" అంటూ లేవనెత్తాడు పతి.

లచ్చి ఏడుస్తూ "నువ్వు దేవుడవు దొరా! మమ్మల రచ్చించడానికే ఒచ్చినవు. మా బిచ్చవయ్య నెలకి నూటాయాబై రూపాయల కొలువు సేత్తడంటే నాకే నమ్మేటట్టలేదు. ఇగరారా పోరగా! అయ్యగారి కాలమ్మిదపడు. దేవుడొచ్చినట్టాచ్చిండు దొర" అంటూ గబగబా వెళ్ళి వాణ్ణి తెచ్చి అతని కాళ్ళమీద పడేసింది. వాణ్ణి లేవనెత్తి "లేమ్మా నన్నే ఒచ్చేసేయ్. లచ్చి! ఎనిమిది గంటలకల్లా ఒచ్చేయండి" అంటూ వెళ్ళి కారెక్కీకూర్చున్నాడు పతి. గుండెలమీంచి యేదో బరువు దించినట్టయింది.

రథంలా కదిలిపోతున్న కారు కనుమరుగయ్యేంతవరకు చూస్తూవుంది లచ్చిమి. బిచ్చమయ్యనీ, లింగడినీ, నర్సమ్మనీ, గంగమ్మనీ చుట్టూ కూర్చో బెట్టుకుని, చంటిపిల్ల బాలమణికి పాలిస్తూ. ఆమె మనసు గాలిలో తేలిపోతోంది. నెలకి నూటాయాబై రూపాయలు! బిచ్చమయ్య అదుష్టమంతుడే అనుకుంటూ మురిసిపోయింది. పాలు ఎక్కువగా ఒచ్చేసినట్టున్నయ్. పొలమారి బాలమణి ఉక్కిరిబిక్కిరై దగ్గుతూవుండే, ఆలోచనల్లోంచి లేరుకుని, బాలమణికి "ఓ ఓ ఓ" అంటూ వీపు రాసింది లచ్చి.

*

*

*

బి.బి. పతి, ఐ.వి.ఎస్. తన ఇంటి గేటు మీది బోర్డు చూడగానే మళ్ళీ ఆలోచనలన్నీ ముసురుకున్నాయ్ మనసుని.

“ఒరేయ్ బిచ్చుగా! యాడ సచ్చినవూరా, నీ ఆలి ముండమొయ్యా! ఎన్ని సార్లు నెప్పాలా! ఇయ్యాల రాజాబాబుది పుట్టిన దినమట! దోస్తులొస్తుండట! పాలు జల్దిన దెమ్మన్నది. రెండు పాకీట్లు ఎక్కువ దెమ్మన్నది. ఇచ్చిరా పోరా! పొద్దుబోతే తిడదీ.” దండకం వల్లించింది మీనమ్మ. మట్టిలో వేలుతో బొమ్మలు గీస్తున్న బిచ్చుగాడు ఏదో స్ఫురించినట్టు “అమ్మా! ఇయ్యాల రాజాబాబుది పుట్టిన దినమా?”

“అవ్.” గుడినె ముందు తుడుస్తు చెప్పింది మీనమ్మ.

“అమ్మా....”

“ఏందిరా! అమ్మా అమ్మా అని నా ఎంటబడ్డవ్? పో! పొద్దుబోతంది.” ఉరుములా అరిచింది ఆమె.

వాడు కదలేదు. అక్కడే నుంచున్నాడు. తల్లి కేకలూ. తిట్లూవాడికి వినపడ్డం లేదు. వినబడినా అవి రోజూ అలవాటే వాడికి. “రాజాబాబూ నేనూ ఒక్కనాడే పుట్టినమని జెప్పినవ్ కదా, అంటే ఇయ్యాల నా పుట్టినదినం కూడా!”

“ఓయబో! మన మొకాలకి పుట్టిన దినాలుగూడనంట! మింగెతండుకు మెతుకులేదంట, మీసాలకు సంపెంగ నూనెనంట! పో....పో!” కనీరింది గట్టిగా మీనమ్మా. ఆ ఆరుపుకి భూమి కంపించినట్టయింది. వెంటనే వెళ్ళి పాల పాకెట్లు పెట్టిన సంచిని తీసుకుని బయల్దేరాడు బిచ్చుగాడు.

పెద్ద గేటులోంచి దారి కిరువైపులా పూచిన గులాబీచెట్ల తొట్టెలను దాటి, రకరకాల క్రోటన్ మొక్కల మధ్యనుంచి, వరండాలోంచి లోపలి కెళ్ళాడు బిచ్చుగాడు. ఆ గది ఎంతో అందంగా అలంకరించి వుంది, రోజూ కన్న కూడా. గదంతా రంగురంగుల కాగితాల తోటి, బెలూన్ల తోటి తోరణాలు కట్టినట్టగా నిండివుంది. కుర్చీలు వరుసగా ఆమర్చి ఉన్నాయ్. రాజాబాబు స్కీల్ వైజామా, కుడ్తా వేసుకుని, కొత్త బట్టలతోటి, కొత్త చెప్పలతోటి మెరిసిపోతున్నాడు. వాళ్ళ నాన్నగారు అప్పుడే షాపునుంచి తెచ్చిన బంగారు ఉంగరాన్ని రాజాబాబు చేతికి పెడుతూ ముద్దుపెట్టుకున్నారు అతడి

బుగ్గలమీద. "నాన్నగారి కాళ్ళకు దంణుం పెట్టమ్మా!" అంది పెద్దమ్మగారు, అంటే రాజాబాబు నాయనమ్మగారు. రాజాబాబు వంగి దంణుం పెట్టేడు. తల మీద అక్షింతలు వేస్తూ "బాగా చదువుకుని ఐ.ఎ.ఎస్ ఆఫీసరువి కావాలి" ఆశీర్వాదించారు లక్ష్మికాంతరావుగారు.

ఇదంతా చోద్యంగా చూస్తూ నిల్చున్నాడు బిచ్చుగాడు. "ఎయ్, రాజా చంద్ర! హాపీబర్తే" అంటూ రాజాబాబు స్నేహితులు, పెద్ద పెద్ద ప్యాకెట్లు అతని చేతిలో పెడుతూ, రాజాబాబు అందించిన స్వీట్లూ, కేకూ తింటున్నారు.

కేకు కట్ చెయ్యడం దగ్గరినుంచి, అంతా వింతగా చూస్తూ నిల్చుండి పోయాడు బిచ్చుగాడు. "రాజాబాబు వూర్తిపేరు రాజాచంద్ర" నొక్కి నొక్కి వలుకుతూ, మనసులోనే మననం చేసుకున్నాడు పదేపదే. మరి తన వూర్తి పేరో? అమ్మనడగాలి. అమ్మ తనకి ఒక కొత్త చొక్కా లాగూ కూడా కొనలేదు. తనూ రాజాబాబూ ఒక్కరోజే పుట్టారట. రాజాబాబు తనకంటే ఒక్క గంట పెద్దవాడట. అంతే. ఒక్క నిమిషం వాడి బట్టలకేసి చూసు కున్నాడు. చింకి చొక్కా, చింకి లాగూ, దుమ్ముపట్టిన వొళ్ళు, తెల సంస్కారం లేని జుట్టు.

ఇంకెవరో కార్టో వొచ్చారు. పెద్ద బహుమతి తెచ్చిచ్చారు. "బాగా చదువుకోవాలి. ఐ.ఎ.ఎస్. ప్యాసయిపోవాలి" అన్నాడాయన.

"ఐ.ఎ.ఎస్." బట్టిపట్టాడు బిచ్చు. దాని ఆర్థం ఏమిటో తెలీలేదు. రేపు బడికెళ్ళి మాస్టార్నడగాలి.

వాడి చేతిలో ఒక కేకుముక్కా, ఇంత బూందీ తీసుకొచ్చి పెట్టింది రాజా బాబు తల్లి. "ఇంకవెళ్ళు" అంది, వాడు అందుకే నుంచున్నట్టుగా. బిచ్చుకి బాధ కలిగింది. గిరుక్కున తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు.

"అమ్మా! రేపటినుంచి నేను పాలకి పోను."

ఆశ్చర్యంగా చూసింది మీనమ్మ. "ఎందుకని?" అడిగింది.

"నదువుకోను బడికి పోతా."

"నచ్చినోడికి సోకులు యిట్టినట్టున్నాయ్! బంగ్లకిబోయి రాంగనే ఏంజో, తల తిరుగుతుందా ఏంది?"

పొయ్యిలో కట్టెలు మండక పొగ చుట్టుకుపోతుంటే ఊదూరం అంది
మీనమ్మ.

బిచ్చు మాట్లాడలేదు. వాడి బుర్రనిండా ఆలోచనలే. ఉన్నట్టుండి
“అమ్మా! నా పేరు బిచ్చుగాడేనా? ఇంకేమన్నా వున్నదా? రాజాబాబు పేరు
రాజా చం .... ద్ర .... నంట.”

“నీ పేరు బిచ్చవతి!” అంది వళ్ళంలో ఆన్నంబెట్టి, కారం తొక్కు
వేస్తూ.

“బిచ్చవతి.” మళ్ళీ ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాడు.

“తిందువు రా.” అరిచింది తల్లి.

“నాయిన రానీ” అన్నాడు బిచ్చు.

“నాయినిప్పడొస్తాడు! రా తిందువు, పొద్దుపోతంది.” పిలిచింది.

ఇక లాభం లేదని రెండు మెతుకులు తిని లేచాడు.

తండ్రి తాగి రావడంతో మీనమ్మ అరుపులు ఆతనిమీద వర్షాయ్.

బిచ్చు గోనెసంచి వరుచుకుని వడుకున్నాడు. మనసునిండా ఆలోచనలు,
అవ్యక్తమైన కోరికలు.... తెల్లవార్లు జాగరణే చేశాడు ఇంచుమించు.

*

*

*

పొద్దున్నే స్నానం చేసి, ఉతికిన బట్టలు వేసుకుని వెళుతున్న కొడు
కుని చూసి “యాడికిరా! కొలువుకి బోవా?” అన్న మాటలు వినిపించుకో
కుండానే వెళ్ళిపోయాడు బిచ్చు.

వాణ్ణి చూసి ఆశ్చర్యంగా “ఏరా, ఇలా ఒచ్చావ్?” అడిగారు కామేశ్వ
రావు మాస్టారు.

“సార్! నాకు సదువుకోవాంనుంది.”

“చాలా సంతోషం. ఇవ్వాళ్ళనుంచే బడికిరా.”

బిచ్చు మాట్లాడలేదు.

“ఏరా! ఇవాళ కుదరదా?”

“సార్! నాతాన వైసల్లేవు పుస్తకాలకి, జీతానికి.”

“ఆ గొడవ నీకెందుకు? మీ నాన్ననో, అమ్మనో రమ్మను. నేను
మాట్లాడతాను.”

“సార్! ఆశ్చర్యం. నేను ఇస్కొలుకి రావడం ఆల్టిమేట్ లేదు. నేను
కొలువుజేసి వైసలియ్యాలి ఆల్టిమేట్.”

కామేశ్వరావు మాస్టారి కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి.

“నీ బట్టలూ, పుస్తకాలూ, జీతం నేను చూసుకుంటాను.”

“కానీ, నేను కొలువుజెయ్యాలి కదా?” కళ్ళ నీళ్ళు పెట్టుకున్నాడు బిచ్చు.

“నువ్వు కొలువుజేస్తే ఒచ్చే జీతమెంత?” అడిగారు మాస్టారు.

“ముప్పై రూపాయిలు.”

“అవీ నేనిస్తాలే! నువ్వు మా ఇంట్లోనే వుండి చదువుకో.” బిచ్చు అతని కాళ్ళమీద పడ్డాడు. మాస్టారు నవ్వుతూ, “బాగా చదువుకో” అని ఆశీర్వాదించారు.

* * *

హాల్లో మాస్టారి ఫోటో నవ్వుతూ కనిపించింది. “బిక్షపతి! నువ్వు ఇంత ఎత్తు ఎదిగినా, నన్ను మంచిపోకుండా, నా ఆడుగుజాడల్లో నడుస్తున్నందుకు నాకెంతో గర్వంగా వుందయ్యా!” ఫోటో మాట్లాడి నట్టనిపించింది. దగ్గరికి వెళ్ళాడు. “ఒక దీపం వెయ్యిదీపాలు వెలిగించాలి! ఒక విద్యావంతుడు, కనీసం మరొక విద్యావంతుణ్ణి తయారు చెయ్యాలి.” మాస్టారి మాటలు, బంగారు బిక్షపతి ఐ. ఏ. ఎస్. చెవుల్లో రింగుమన్నాయి! అప్రయత్నంగా ఫోటోలో మాస్టారి పాదాలకి నమస్కరించాడు పతి.

“యేమిటి సంగతి? రాగానే మాస్టారుకి నమస్కారం చేస్తున్నారు?” అడిగింది అరుంధతి.

జరిగినదంతా చెప్పాడు పతి.

అరుంధతి కళ్ళు అశ్రువూరితాలయ్యాయి.

బాదతో కాదు!....

దుఃఖంతో కాదు!....

ఆర్థితో! ఆప్యాయతతో! అనురాగంతో!....

“యేమండీ! మీలాంటి మనసున్న మనిషి, గురువుగారిమీద దేముడి మీదకన్నా ఎక్కువ భక్తిగల వ్యక్తి, కోటికి ఒక్కరున్నా చాలు. నీటి భూమ్మీద ఇంకా నిలబడుతుంది” అంటూ గుండెమీద తల ఆనించింది ఆనందంతో.

“అరుంధతీ! వీటన్నిటికీతోడు, తలపెట్టిన కార్యాలకి అడ్డుపడకుండా చేయూతనిస్తూ, అండగా నిలిచే అనుకూలవతి అయిన బార్యకూడా అందరికీ దొరుకుతుందా? అందరూ అరుంధతిలా వుండే?”

“పొండి మరి పొగిడేస్తున్నారు.”

“ఊ. అయితే యేదీ వప్పీ ఇవ్వు. ఎప్పుడూ వాడికేనేంటి? బబ్బూగాడు పుట్టి రెండేళ్ళు కాలేదు. వాడు ‘వప్పీ’ అనగానే ముద్దులు కురిపించేస్తావ్ నేను

సీనియర్ నోయ్! వాడు నాకంటే ఎంత జూనియరో, అయినా వాడే గెలుస్తాడు. వాణ్ణి చూస్తుంటే నాకు జెలసీగా వుంది" అన్నాడు అధరాలలోని మధువు నందుకోబోతూ పతి.

"మమ్మీ, నా డాల్ యేదీ?" అంటూ ఒచ్చిన బబ్లూని చూసి, తక్కువ వెనక్కి జరిగింది అరుంధతి నవ్వుతూ.

ఒక్క నిమిషం కోవం వొచ్చినా, వెంటనే అరుంధతి నవ్వులతో తనూ శృతి కలిపాడు పతి.

ఆ గదంతా నవ్వులు ప్రతిధ్వనించాయి.

మాస్టారి ఫోటోకూడా చిలిపిగా నవ్వింది, ఈ నవ దంపతులని చూసి, ఈ చిలకా గోరింకలని చూసి అరుంధతీ నక్షత్రం వెల వెలపోయింది, ఈ అభినవ అరుంధతి ముందు.

"మే ఐ కమిన్ సార్!" వరండాలోనుంచే దండం పెడుతూనుంచున్న అతణ్ణి చూసి నవ్వుతూ "ఎస్" అన్నాడు పతి.

"సార్! నేను ఎ.ఎస్.పి. విజయవాడ సార్, నన్ను ఈ ఊరికి - విశాఖ వట్నం ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు సార్! రేపే రిపోర్టు చెయ్యాలి. మా ఎస్.పి. గారు లీవులో వున్నారు సార్! మా ఆవిడకి ప్రసవించే రోజులు. ముగ్గురు చిన్నచిన్న పిల్లలు. ఇంట్లో చేసే వాళ్ళెవ్వరూ లేరు. మీరు దయదలచి ఒక పదిహేను రోజులు లీవిప్పిస్తే.... అందుకనే ముందు కలెక్టర్ గారిని కలుసుకుందామని వొచ్చాను. సార్! కాదనకండి. ఇవి చేతులు కావు." ప్రాదేయవడుతున్న అతన్ని చూసి "మీ పేరు?" అడిగాడు పతి.

"రాజాచంద్ర."

ఉలిక్కిపడ్డాడు పతి. నోటమాటరాలేదు. సరేనన్నట్టుగా తలూపాడు. రాజాచంద్ర "థాంక్స్ సార్!" అంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

"ఏ లోకంలో వున్నారు సార్! మర్చిపోయారా, మనం సీనిమా కెళ్ళామను కున్నాంగా?" అంది అరుంధతి.

"ఒస్తున్నా" అంటూ లేచాడు పతి.

సీనిమా చూస్తున్నంత సేపూ రాజాచంద్ర రూపమే కళ్ళకి కట్టినట్టు కనబడుతోంది పతికి. పండిపోయిన జుట్టు, ఊడిపోయిన పళ్ళూ, ముసలాడిలా వున్నాడు తనముందు.

సీనిమా చూస్తున్నా అతని ఆలోచనలు మాస్టారిపైనా, రాజాచంద్రపైనా తిరుగుతూ, చిన్నప్పటి సంఘటనలు కళ్ళముందు మెదులుతున్నాయి - సీనిమా రీళ్ళలా తిరుగుతున్నాయి బుర్రలో.

*